

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
REGIONÁLIS PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÓ ÉS KUTATÓ KÖZPONT

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

9. évfolyam számára

2012/2013. TANÉV

ISKOLAI FORDULÓ

2012. december 12. 14.00-16.00

A tanuló neve:	
Az iskolája neve:	
Az iskolája címe:	
A felkészítő tanár neve:	
Elért pontszáma:	

A feladatlap összeállítója: B. Balogh Éva, szaktanácsadó

¹ <http://hu.wikipedia.org/wiki/Kariatida> (2012. december 5.)

Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le! Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!**1. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé!**

- a) _____ Az egyiptomi történetírók szerint az első fáraó Ménész volt.
- b) _____ Az egyiptomiak meghatározták isteneik hatáskörét és feladatait.
- c) _____ Az egyiptomiak csillagászati és vallási naptára az évet három évszakra osztotta: ahét (áradás), peret (sarjadás), semu (forróság)
- d) _____ Az egyiptomiaknál a hosszúság alapegysége a királyi könyök (52,3 cm), ezeket tenyerekre és ujjak- ra osztották. Mértékrendszerük összességében tízes alapú.
- e) _____ A Kr.e. XVIII. századra Mezopotámiában a legfontosabb központtá a Tigris partján álló Bab ili vált.
- f) _____ Saul központosította a hatalmat, de a héber állam teljes egyesítésére Dávid idején (Kr.e. X. sz.) került sor.
- g) _____ A főníciaiak legfontosabb kulturális hagyatéka a 22 mássalhangzót tartalmazó hangjelölő írás.
- h) _____ A perzsák nem irtották ki, nem deportálták a meghódított országok lakosságát, vezetőit, meghagyták őket szokásaikban, vallásukban.
- i) _____ A brahmanizmus a lélekvándorlás (reinkarnáció) mellett fontosnak tartotta a vágyakról való lemondást is, hiszen hitük szerint ezek okozzák a szenvedést.
- j) _____ Kína kereskedelmének fő cikkei a porcelán és a selyem. A kereskedő karavánok elsősorban Indiába, Hellaszba és Rómába szállították értékes árujukat.
- k) _____ A görög templomokat élénk színekkel (kék, vörös, arany) festették, ezzel emelték ki a márvány szépségét.

a

b

c

d

e

f

g

h

i

j

k

.../11

2. KAKUKKTOJÁS**Húzza alá a sorba nem illő elemet! Indokolja választását röviden!**

- a) Xerxész, Ábrahám, Dareiosz _____
- b) Miltiadész, Themisztoklész, Szolón _____
- c) Minósz, Trója, Parisz _____
- d) Pallasz Athéné, Lao ce, Thot _____

a

b

c

d

.../4

3. Írja soronként a közös jellemzőt az adatok utáni vonalra!

- a) Hammurapi, Drakon, Licínus _____
- b) geometrikus, feketealakos, vörösalakos _____
- c) brahmanák (papok), ksatriják (katonai előkelők), vaisják (közrendűek) _____
- d) Szemiramisz függőkertje, Rhodoszi kolosszus, olimpiai Zeus-szobor _____

a

b

c

d

.../4

a	b
---	---

	a	b
c		

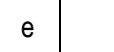
e	

15

7

a	b
---	---

c	d
---	---

.../5

² <http://www.aambiroda.hu/okorvilaga/istenek.htm> (2012.december 5.)

6. Egészítse ki az attikai ünnepekről szóló hiányos szöveget a mellékelt kifejezések felhasználásával!

Peplosz, amphora, Július, augusztus, Héra, Aphrodité, Pallasz Athéné, áldozatot, tíz delfin, száz ökör, hófehér bika, jó házból való lányokat, jó házból való fiúkat, sztratégosz, arkhón, Akropolisz,

„A _____ (a) tiszteletére tartott szertartások különleges fontosságúak voltak. Az attikai év _____ ban (b) kezdődött hekatombeion hónappal (ez görögül _____) (c) feláldozása). ...a panathénaia előtt kilenc hónappal ergasztinákat, _____ (d) bízták meg a szent _____ (e) (köpeny) elkészítésével...A körmenet...a piactér felé tartott, ahol Athén egyik főbírája, az _____ (f) várta. A menet az _____ (g) felé vette útját. A szent sziklára érkezve a szabadtéri oltár előtt _____ (h) mutatott be.”³

a	b
c	d
e	f
g	h
.../8	

7. Írja a vonalra, melyik híres ellenfelekről szól a leírás!

Marathónnál az athéniek győzedelmeskedtek, a 20-25 000 főnyi ellenséggel szemben.

a) _____

b) _____

„Itt fekszenek, Vándor. Vidd hírül a spártaiaknak;

Megcselekedtük, amit megkövetelt a haza”

c) _____

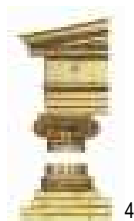
d) _____

Az első összecsapás a Granikosz folyónál történt. Isszosznál a király vezette főerőket is legyőzte a fiatal uralkodó.

e) _____

f) _____

a	b
c	d
e	f
.../6	

8. Nevezze meg a két oszlopfőt!

4

a)

5

b)

a	b
c	d
.../4	

Miben különböznek egymástól?

_____ (c-d)

³ C. Barbotin - J. Bovot: Az ókori Egyiptom és Hellasz története. 1991. 86. p.

⁴ Száray Miklós Történelem II. könyvéhez. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó CD

⁵ Száray Miklós Történelem II. könyvéhez. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó CD

9. Nevezze meg melyik korszakhoz, kultúrához (pl. egyiptomi) tartoznak az alábbi építészeti alkotások, s azt is, milyen célra/ funkcióra készültek!

		
	6	7
korszak, kultúra	a)	c)
cél, funkció	b)	d)

a	b
c	d
.../4	

10. Hibás információkat tartalmaz az alábbi szöveg. Írja be a táblázatba a hibás információk javított változatát!

Az adósrabszolgaság problémáját a Kr.e. 594.év sztratégosza, Szolón oldotta meg.

Szolón első nyilvános szereplése Szalamisz szigetének visszafoglalására írt lelkesítő költeményeihez kapcsolódik. Arkhóni megbízását és törvényhozó hatalmát azért kapta, hogy oldja meg a poliszban kialakult feszült helyzetet. Intézkedései: növelte a fennálló adósságokat (teherlerázás=szeiszektheia). Megszüntette az adósrabszolgaságot, megkezdte a külföldre államköltségen eladott athéniak kiváltását. A lakosságot születés szerint osztotta kategóriákba a drakóni vagyoni kategóriák helyett (timokratikus társadalom létrejötte). A társadalom első csoportjába az 1000 mérő jövedelműek, a másodikba a 300 és 500 mérő közötti jövedelműek tartoztak. A harmadik csoportba tartoztak a lovasok(200-300 mérő), a negyedikbe a 200 mérő alattiak. A beosztás adta az adófizetés alapját, eszerint teljesítettek katonai szolgálatot. Az első két osztály tagjai a lovasok, a harmadiké nehéz fegyverzetű gyalogosok (hopliták), a negyedik a hajók legénységét, illetve a könnyű fegyverzetű gyalogságot adta. A hivatalviselés is ezen a beosztáson alapult. Azokat, akik a városban kialakuló pártviszály során egyik csoporthoz sem csatlakoztak, megjutalmazta polgárjoggal> ezzel tudatos politizálásra kívánta szoktatni a lakosságot. Bevezette a végrendelkezés jogát a gyermektelenek számára. A gazdaság felvirágoztatását szolgálta, hogy kötelezte a szülőket, hogy gyermekeiket valamilyen mesterségre taníttassák.

A teljes értékű polgárjognak már nem volt feltétele a földtulajdon, athéni polgár volt az, akinek mindkét szülője szabad görög.

Szolón működése nyomán megváltozott a polisz fogalma. A nemzeti összetartozással szemben a poliszpolgárok összetartozása került előtérbe.⁸

	Hibás információ	Javítás
a)		
b)		
c)		
d)		
e)		
f)		
g)		

a	b
c	d
e	f
g	
.../7	

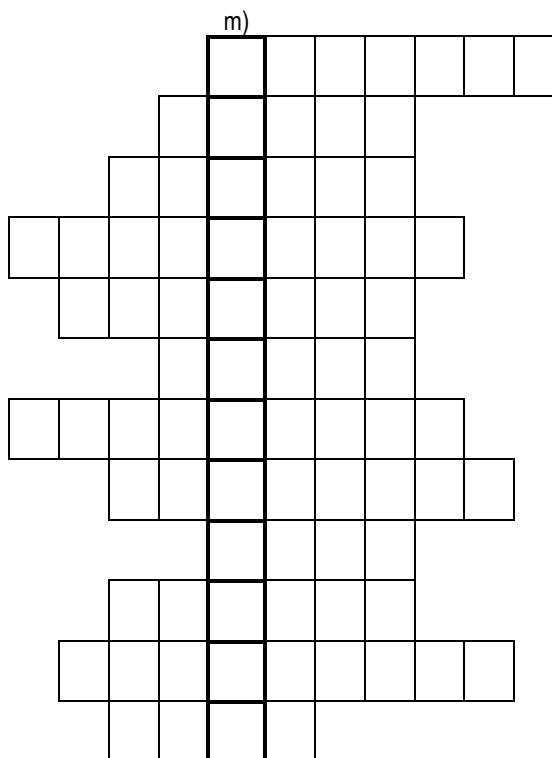
⁶ http://mult-kor.hu/20100331_titokzatos_piramist_keresnek_egyiptomban (2012.december 5.)

⁷ <http://www.sulinet.hu/tovabbtan/felveteli/2001/7het/muvtori/apolodoros.jpg> (2012.december 5.)

⁸ Kertész István: Hellén államférfiak. Budapest: Kossuth, 1992. (A világtörténelem nagy nagyjai)

11. REJTVÉNY**Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!**

- a) Kiszolgált katona az ókori Rómában
- b) Katonai egység az ókori Rómában
- c) Fő tisztségviselő Rómában
- d) Arénákban harcoló rabszolga
- e) Buddha által tökéletesnek gondolt állapot
- f) Sulla által összeállított proscriptio vagy halál.....
- g) Neves görög szobrász
- h) Három evezősoros görög hajó
- i) Plebejusok politikai joga
- j) Görög női viselet
- k) Kenyeret és cirkuszt! Panem et.....
- l) Görög földistennő

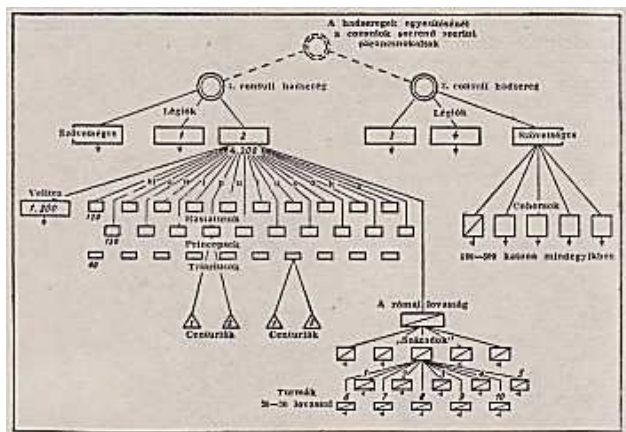
- n) A mondat jelentése: _____
- o) Ki mondta? _____
- p) Milyen esemény alkalmából hangozhatott el? _____
- q) Milyen funkciója lett a történelmi személyiségnek az említett esemény után? _____

12.A Foglalja össze ismeretei és a mellékelt forrás alapján Kleiszthenész jelentőségét az athéni politikai életben!

„A dolgok lefolyása....minden egyes ember fogott egy cserépdarabot,és ráírta,hogy kít akar eltávolítani a polgárok közül,majd odavitte az agora egy bizonyos helyére... azt,akít a legtöbbnek írtak fel, tíz évre kizutastották,de úgy,hogy az illető megmaradt javai élvezetében.” (Plutarkhosz)

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
q	
.../17	

a	b
c	d
e	f

12.B Foglalja össze ismeretei és a mellékelt források alapján Marius hadseregreformjának jellemzőit!

9

„Szerkezetileg két, egyenként 100 fős centuria alkotott egy manipulust, három manipulusból pedig egy új egységet, a cohors-ot hozták létre, ez képezte a későbbiekben az alapvető taktikai egységet. Maga a légión 10 cohorsból állt össze, így elméletileg 6.000 fő alkotta azt”

g	h
i	j
k	
.../11	

13. ESSZÉ

Mutassa be a görög hétköznapiakat ismeretei és a források alapján! Válaszában térjen ki az öltözködésre, étkezésre, a lakhelyre, a szórakozásra (pl. színház)!

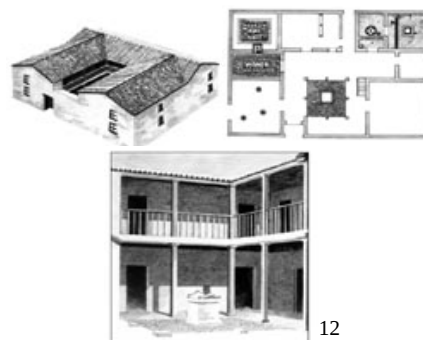
10

„Az olümpiai vagy püthiai győzelem és általában mindenféle siker, tudás és gyönyör csak nagy szenvedés árán érhető el” (Antiphónosz)

„Nincsen irigye, övé a dicséret,
Ki győz Olümpián” (Pindaros)

11

12

⁹ http://www.bibl.u-szeged.hu/bibl/mil/okor/hadviseles/romai_legio.html (2012.december 5.)

¹⁰ <http://www.gorogorszagutak.com/epidauros/> (2012.december 5.)

¹¹ http://www.fashiontime.hu/divattortenet/20100815_gorogok_i_resz/ (2012.december 5.)

¹² <http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/tarsadalomtudomanyok/tortenelem/az-oskor-es-az-okor-vilaga/kozelet-es-maganelet/hetkoznapiak-es-unnepek> (2012.december 5.)

[illegible]